

Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen Burgerkracht Uit Samenwerking.

Brabantse Koepelorganisatie BUS, Hoefstraat 175, 5014 NK Tilburg
Contacten: per e-mail: info@debus.nl en voor info: web: www.debus.nl

Helpt gemeenten nog niet aan de slag met VN-verdrag Handicap:

Gemeenten zijn verplicht om een Lokale Inclusie Agenda (LIA) op te stellen in het kader van de uitvoering van het VN-verdrag Handicap. Sommige zijn hier volop mee bezig, andere gemeenten moeten nog beginnen, zo blijkt uit een peiling door Movisie en de VNG.

In het VN-verdrag Handicap, dat sinds 2016 van kracht is, zijn de rechten van mensen met een beperking vastgelegd. Met gelijke behandeling en gelijkwaardig meedoen in de maatschappij als centrale onderwerpen. Kennisorganisatie Movisie en de VNG meten elk jaar hoever gemeenten zijn met de uitvoering van het verdrag.

Flitspeiling:

In de Lokale Inclusie Agenda (LIA) moeten afspraken komen te staan over de uitvoering van het verdrag. Uit de zesde flitspeiling naar de uitvoering van het VN-verdrag Handicap door gemeenten, blijkt dat in 30 procent van de gemeenten zo'n agenda wordt uitgevoerd. Vooral grotere gemeenten, met meer dan 25.000 inwoners, voeren een LIA uit. Daarnaast heeft 8 procent de LIA vastgesteld, maar nog niet in uitvoering gebracht en is nog eens 15 procent bezig met de ontwikkeling hiervan. Dat betekent dat bijna de helft zeven jaar na de ratificatie van het verdrag nog moet beginnen met zo'n agenda. Veel kleine gemeenten lijken intussen wel in de startblokken te staan, aldus de onderzoekers.

Resultaten uit de zesde flitspeiling:

*** Lokale Inclusie Agenda:**

Gemeenten zijn verplicht om een lokale inclusie agenda (LIA) op te stellen, waarin ze afspraken vastleggen over de uitvoering van het VN-verdrag Handicap. Belangrijke vaststelling is dat in 30% van de gemeenten die de flitspeiling ingevuld hebben een Lokale Inclusie Agenda (LIA) wordt uitgevoerd. Nog eens 8% heeft de LIA vastgesteld, maar nog niet in uitvoering en nog eens 15% is bezig met de ontwikkeling van de LIA. In totaal heeft dus 53% van de gemeenten in dit onderzoek een LIA in ontwikkeling of in uitvoering. Met name de grotere gemeenten, met meer dan 25.000 inwoners, voeren een LIA uit. Wel lijken veel kleine gemeenten in de startblokken te staan.

*** Hogere respons:**

Inhoudelijk levert de peiling een vergelijkbaar beeld op als in vorige jaren. Maar het aantal gemeenten dat de vragenlijst invult, neemt toe. Tegenover 160 in 2022, waren het er dit jaar 201. Dat betekent dat inmiddels meer dan de helft van de gemeenten meedoet aan de flitspeiling. Dit zou kunnen duiden op een groeiend bewustzijn over dit onderwerp.

*** Breed inclusiebeleid:**

We zien in de flitspeiling dat elk jaar meer gemeenten een breed inclusiebeleid als uitgangspunt hebben: dit jaar maar liefst twee derde van de deelnemers aan de peiling. Zij richten zich niet op één specifieke doelgroep in hun inclusiebeleid, zoals bijvoorbeeld inwoners met een beperking of inwoners met een specifieke beperking, maar op alle burgers. Het is een trend die de afgelopen jaren al was ingezet.

*** Obstakels:**

Net als in de vorige peilingen noemen gemeenten de 'benodigde uitvoeringscapaciteit' het vaakst als knelpunt bij de implementatie van het VN-verdrag Handicap. Zowel grote als kleine gemeenten geven dit aan. Vergeleken met 2022 worden het betrekken van ervaringsdeskundigen en hun belangenorganisaties en onduidelijkheid over wat er verplicht is, vaker als knelpunt genoemd. Ook zien we dit jaar dat meer gemeenten behoefte hebben aan ondersteuning. Er zijn vooral minder gemeenten die zeggen géén behoefte te hebben

aan ondersteuning en méér die uitleg wensen over het VN-verdrag Handicap. Mogelijk komt dit omdat de respons dit jaar hoger was en dat meer gemeenten die net beginnen met de uitvoering van het VN-verdrag Handicap aan de peiling hebben meegedaan.

*** Ondersteuning beschikbaar:**

Om gemeenten te ondersteunen om aan de slag te gaan met het VN-verdrag Handicap zijn diverse tools en handvatten beschikbaar. Zie: [VN-verdrag Handicap](#). De VNG heeft het project 'Iedereen doet mee!' opgezet. Gemeenten kunnen hieruit inhoudelijke en procesmatige ondersteuning krijgen.

*** Groeiend bewustzijn:**

Inhoudelijk is de peiling vergelijkbaar met voorgaande jaren. Het aantal gemeenten dat de vragenlijst invult, neemt echter wel toe. Dit jaar waren het er 201 in vergelijking met 160 in 2022. Dit zou kunnen duiden op een groeiend bewustzijn over dit onderwerp, aldus Movisie.

***Breed inclusiebeleid:**

Uit de peiling blijkt ook dat elk jaar meer gemeenten een breed inclusiebeleid als uitgangspunt nemen: dit jaar twee derde van de deelnemers aan de peiling. Deze gemeenten richten zich niet op één specifieke doelgroep in hun beleid, maar op alle burgers. Deze trend is volgens Movisie de afgelopen jaren al ingezet. Er zijn drie onderwerpen waar gemeenten extra veel aandacht voor hebben. Dat zijn het betrekken van (vertegenwoordigers van) mensen met een beperking, de toegankelijkheid van communicatie-uitingen en de fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen. Kleinere gemeenten hebben hier relatief minder aandacht voor dan de grotere gemeenten. Gemeenten geven daarnaast zelf aan weinig of geen aandacht te hebben voor de toegankelijkheid van het onderwijs, het openbaar vervoer en de arbeidsmarkt.

*** Drempels:**

Te weinig uitvoeringscapaciteit wordt het vaakst als knelpunt genoemd voor de implementatie van het verdrag. Zowel grote als kleine gemeenten kampen hier mee. Ook in de vorige peilingen werd dit als belangrijkste oorzaak gegeven. In vergelijking met vorig jaar worden het betrekken van ervaringsdeskundigen en hun belangenorganisaties, evenals onduidelijkheid over wat er verplicht is, vaker als knelpunten genoemd.

*** Samenwerking:**

Samenwerken met ervaringsdeskundigen blijkt nog niet de standaard. Elf procent van alle gemeenten geeft aan dat zij niet samenwerken met inwoners met een beperking. Terwijl dit wel van gemeenten wordt verwacht bij de implementatie van het VN-verdrag Handicap. Gemeenten zeggen dat ze daarentegen wel allemaal samenwerken met maatschappelijke partijen en organisaties. De WMO-raad wordt door meer dan de helft van de gemeenten zeer veel tot veel geraadpleegd, gevolgd door belangenorganisaties en informele organisaties. Van de gemeenten geeft 21 procent aan cliëntenorganisaties niet te betrekken en 13 procent betreft geen belangenorganisaties van mensen met een beperking.

Meer ondersteuning:

De onderzoekers zien dit jaar dat er meer gemeenten zijn die behoefte hebben aan ondersteuning. Zo zijn er meer gemeenten die uitleg wensen over het VN-verdrag Handicap. Mogelijk komt dit omdat de respons dit jaar hoger was en omdat meer gemeenten die net beginnen met de uitvoering van het verdrag, aan de peiling hebben meegedaan.' Om gemeenten te ondersteunen zijn er verschillende tools en handvatten beschikbaar. De VNG heeft ook het project 'Iedereen doet mee!' opgezet, waar inhoudelijke en procesmatige ondersteuning te vinden.

BUS:

Bus is de mening toegedaan dat het VN-verdrag serieus moet worden genomen en dat dit verdrag er niet voor niets is gekomen daar groepen mensen in onze samenleving weldegelijk hebben ondervonden dat er grote verschillen zijn in gelijkheid en rechtvaardigheid en dat deze verschillen in het VN-verdrag duidelijk worden weggenomen. Gelijkheid voor iedereen en daarvoor dienen we als samenleving ons in te zetten.